

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 18 lutego 2020 r.

ZP-NKWR.431.2.4.2020.EM

Pan
Sylwester Pajęcki
Dyrektor
Wrocławskiego Centrum Opieki
i Wychowania
Placówka Nr 4

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

W dniach 22, 23, 24 stycznia 2020 roku na podstawie art. 122 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jedn.: Dz. U. z 2019 r. poz. 1111 ze zm.), zwanej dalej „ustawą”, kontrolerzy z Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu: Emilia Molska - Kaźmierczak - inspektor wojewódzki, przewodnicząca zespołu i Grzegorz Kownacki - inspektor wojewódzki, przeprowadzili kontrolę problemową w trybie zwykłym we Wrocławskim Centrum Opieki i Wychowania, ul. Lekcyjna 29, 51-169 Wrocław Placówce Nr 4 przy ul. Kamieńskiego 253 we Wrocławiu, zwanym w dalszej części niniejszego wystąpienia „Placówką”.

Przedmiot kontroli obejmował zasadność pobytu dziecka w placówce opiekuńczo - wychowawczej, przestrzeganie praw dziecka oraz zgodność zatrudniania pracowników jednostek organizacyjnych wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej z wymaganymi kwalifikacjami.

Kontrolę przeprowadzono zgodnie z zatwierdzonym w dniu 13 grudnia 2019 roku przez Wicewojewodę Dolnośląskiego Planem Kontroli na I półrocze 2020 roku.

W okresie objętym kontrolą, tj. od dnia 1 stycznia 2019 roku do dnia 22 stycznia 2020 roku, funkcję dyrektora Placówki pełnił Pan Sylwester Pajęcki, odpowiedzialny za realizację zadań w ocenianych obszarach.

Postępowanie kontrolne przeprowadzono na podstawie udostępnionej dokumentacji merytorycznej realizowanych zadań, oświadczeń złożonych przez Dyrektora, wyjaśnień Zastępcy Dyrektora, akt osobowych w zakresie dokumentacji potwierdzającej kwalifikacje zawodowe, indywidualnych rozmów z wychowankami oraz wizji lokalnej Placówki. Kontrola została odnotowana w zeszycie kontroli pod numerem 45.

W zakresie działalności jednostki podlegającej kontroli wydaje się ocenę pozytywną z uchybieniem, a jej uzasadnieniem jest ustalony stan faktyczny i prawny.

Placówka jest publiczną jednostką organizacyjną wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej prowadzoną przez Miasto Wrocław. Działa na podstawie decyzji nr PS-IS.9423.21.2014 z dnia 27 lutego 2014 roku, łączy zadania placówki typu socjalizacyjnego i zadania placówki typu interwencyjnego. Placówka zabezpiecza 14 miejsc dla dzieci pozbawionych całkowicie lub częściowo opieki rodzin własnych oraz osób, które osiągnęły pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej. Bieżącą działalność Placówki określa Regulamin organizacyjny z dnia 23 września 2015 roku. Dokument ten wskazuje m.in. cele i zadania Placówki, organizację działalności, prawa i obowiązki wychowanków. W Regulaminie stwierdzono następujące zapisy:

1. W § 2 pkt 4, § 4 ust. 2, § 19 ust. 1 typ Placówki nr 4 określany jest jako „socjalizacyjno - interwencyjny”. Zgodnie z zapisem części IC ww. decyzji Wojewody Dolnośląskiego Placówka Nr 4 jest placówką opiekuńczo - wychowawczą łączącą zadania typu socjalizacyjnego i zadania typu interwencyjnego. Niezgodny z decyzją zapis dotyczący typu zawarty jest również w § 23 ust. 1;
2. W § 2 określono znaczenie używanych w Regulaminie skrótów i sformułowań; w związku z tym wskazane jest stosowne ich używanie. Regulamin dotyczy Placówki Nr 4, a w § 12, § 13, § 14 § 15, § 17 mowa jest o Centrum;
3. W § 5 należy zaktualizować wykaz aktów prawnych regulujących działalność Placówki;
4. W § 10 ust. 1 pkt 9 wymieniono przedstawiciela „ośrodka adopcyjno - opiekuńczego”, a winno być „ośrodka adopcyjnego”;
5. W § 10 ust. 5 użyto określenia „stały zespół” w stosunku do zespołu, o którym mowa w art. 135 ustawy;
6. W § 18 ust. 1, ust. 3 pkt 3 § 36 ust. 1 pkt 11 użyto określenia „indywidualny plan pomocy dziecku”, winno być „plan pomocy dziecku”. Ponadto zapisy § 18 ust. 1, ust. 2, ust. 3 pkt 3, § 20, § 26, § 27 Regulaminu odnoszą się do nieobowiązującego aktu prawnego, tj. rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 października 2007 roku w sprawie placówek opiekuńczo - wychowawczych

(Dz. U. Nr 201, poz. 1455). W poszczególnych częściach zapisy zostały poszerzone o normy zawarte w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 roku w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 292, poz. 1720), zwanym dalej rozporządzeniem. Ponadto wysokość kwoty do własnego dysponowania ustala się w odniesieniu do kwoty, o której mowa w art. 80 ust. 1 pkt 2 ustawy (§ 20 ust. 1 pkt 3 lit. d);

7. W związku z § 22 ust. 1 nadmieniam, iż Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej we Wrocławiu kieruje dziecko do placówki opiekuńczo - wychowawczej realizując zadania powiatu, a nie organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. Zapis § 23 ust. 3 „Skierowania do konkretnej Placówki Centrum wydawane są przez MOPS” nie znajduje uzasadnienia, ponieważ okazany Regulamin dotyczy Placówki nr 4, a nie regulaminu Wrocławskiego Centrum Opieki i Wychowania we Wrocławiu. W § 24 ust. 2 oraz § 25 ust. 6 mowa jest o „Placówkach”, a nie Placówce Nr 4. Ponadto w § 24 ust. 2 zapisano: „W przypadku braku miejsc w Placówkach Dyrektor może odmówić przyjęcia dziecka, o którym mowa w ust. 1, ale wówczas zobowiązany jest do przewiezienia dziecka do innej tego typu placówki opiekuńczo - wychowawczej, w której aktualnie jest miejsce”. Zapis ten nie wynika z przepisów prawa powszechnie obowiązującego. W sytuacjach, o których mowa w art. 103 ust. 2 pkt 2 i 3 ustawy, zgodnie z art. 103 ust. 3 ustawy dyrektor ma obowiązek przyjąć do Placówki każde dziecko w czasie trwania sytuacji kryzysowej bez względu na wiek oraz limit miejsc w Placówce. Osobną kwestią jest przewożenie dziecka, bowiem zgodnie z § 6 ust. 1 rozporządzenia, tylko w przypadku przeniesienia dziecka z placówki opiekuńczo - wychowawczej do innej placówki tego samego typu za przewiezienie dziecka odpowiada dyrektor tej placówki, z której dziecko jest przenoszone. Uwarunkowania te nie znajdują uzasadnienia w przypadku braku miejsc w Placówce.
8. W sytuacji przenoszenia dziecka z placówki opiekuńczo - wychowawczej do innej placówki opiekuńczo - wychowawczej tego samego typu (§ 24 ust. 3 Regulaminu), przed złożeniem wniosku wnioskodawca zobligowany jest zasięgnąć opinii powiatowego centrum pomocy rodzinie powiatu właściwego do ponoszenia średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo - wychowawczej, tj. powiatu wskazanego w art. 191 ust. 1 - 4 ustawy. W art. 108 ust. 1 nie ma mowy o „opinii koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej”.

9. Zgodnie z art. 93 ust. 1 pkt 1 ustawy, instytucjonalna piecza zastępcza jest sprawowana w formie placówki opiekuńczo - wychowawczej. Zapis § 25 ust. 4 Regulaminu Placówki Nr 4 należy zmodyfikować.

10. W § 36 ust. 1 pkt 14 wśród prowadzonej dokumentacji wymieniono „diagnozy indywidualne” zamiast „diagnoza psychofizyczna dziecka”.

(dowód: akta kontroli str. 15-31)

Powyższe zapisy Regulaminu mimo, iż niezgodne z zapisami ustawy i rozporządzenia nie spowodowały nieprawidłowości w funkcjonowaniu jednostki. Uznaje się je za uchybienie. Wskazane jest dostosowanie ich do obowiązujących przepisów.

W dniu rozpoczęcia czynności kontrolnych w Placówce umieszczonych było 8 wychowanków, w tym 4 poniżej 10 roku życia zgodnie z art. 95 ust. 2 ustawy.

Analizie poddano dokumentację dotyczącą przestrzegania przepisów w zakresie trybu i sposobu kierowania dzieckiem do Placówki.

Ustalono, że wychowankowie zostali skierowani do Wrocławskiego Centrum Opieki i Wychowania, Placówki Nr 4 przy ul. Kamieńskiego 253 zgodnie z § 2 ust. 1 rozporządzenia. Do skierowań załączona była dokumentacja, o której mowa w § 8 ust. 1 rozporządzenia.

(dowód: akta kontroli str.32-59)

Zgodnie z art. 135 ustawy, zespół do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka, zwany dalej „zespołem”, oceniał sytuację umieszczonego wychowanka.

W badanym okresie, w Placówce zespół dokonywał oceny sytuacji dziecka nie rzadziej niż co pół roku, a w przypadku dziecka poniżej 3 lat nie rzadziej niż co trzy miesiące.

Ocenie poddano działalność zespołów, których posiedzenia odbyły się w dniach 08.02.2019 r., 26.04.2019 r., 10.05.2019 r., 07.06. 2019 r., 12.07.2019 r., 26.07.2019 r., 09.08.2019 r., 11.10.2019 r., 25.10.2019 r., 08.11.2019 r., 06.12.2019 r., 10.01.2020 r. Każdorazowo, biorąc pod uwagę indywidualne potrzeby dziecka, o terminach posiedzeń z wyprzedzeniem zawiadamiano osoby wskazane w art. 137 ust. 1 ustawy oraz przedstawicieli sądu właściwego ze względu na miejsce położenia Placówki. Nie zaistniała konieczność zaproszenia i udziału w posiedzeniu lekarza oraz innych osób wskazanych w art. 137 ust. 1 pkt 6 ustawy. W skład zespołu wchodził: Dyrektor Placówki lub osoba przez niego wyznaczona, pedagog, psycholog, pracownik socjalny, wychowawca kierujący procesem wychowawczym dziecka, przedstawiciel organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, pielęgniarka, rodzice dzieci (z wyjątkiem rodziców pozbawionych praw rodzicielskich). Ocena sytuacji dziecka dokonana przez zespół zawierała informacje z obszarów, o których mowa w art. 136 ustawy, z wyłączeniem okoliczności uzasadniających brak takiego działania, np. monitorowania procedur adopcyjnych dzieci z uregulowaną

sytuacją prawną umożliwiającą przysposobienie, informowania sądu o potrzebie umieszczenia w placówce działającej na podstawie przepisów o systemie oświaty, działalności leczniczej lub pomocy społecznej. Po dokonaniu oceny zespół formułował na piśmie wnioski dotyczący zasadności dalszego pobytu dziecka w Placówce i przekazywał go do sądu. *(dowód: akta kontroli str.60-66)*

Dyrektor spełnił obowiązek złożenia do właściwego sądu w terminie 18 miesięcy od dnia umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej wniosku o wszczęcie z urzędu postępowania o wydanie zarządzeń wobec dziecka w celu zbadania zaistnienia warunków umożliwiających jego powrót do rodziny albo umieszczenia go w rodzinie przysposabiającej oraz obowiązek zgłoszenia informacji o przebywającym w Placówce dziecku z uregulowaną sytuacją prawną do ośrodka adopcyjnego, w celu poszukiwania dla niego rodziny przysposabiającej. *(dowód: akta kontroli str.33)*

Ocenę zgodności zatrudnienia pracowników Placówki z wymaganymi kwalifikacjami dokonano na podstawie dokumentów zgromadzonych w aktach osobowych oraz pisemnych oświadczeń i zaświadczeń, o których mowa w art. 98 ust. 3 pkt 1 - 4 ustawy. Osoby zatrudnione na stanowiskach do pracy z dziećmi, tj. wychowawcy, pedagog, psycholog, terapeuta, pracownik socjalny miały kwalifikacje zgodne z art. 98 ust. 1 ustawy oraz złożyły wymagane oświadczenia i zaświadczenia. Dyrektor posiadał kwalifikacje zgodne z art. 97 ust. 3 ustawy. Osoby zatrudnione do obsługi i administracji spełniały warunki określone w ustawie. *(dowód: akta kontroli str. 67-70)*

Na podstawie obserwacji i rozmów przeprowadzonych z czterema wychowankami dokonano ustaleń w zakresie przestrzegania praw dziecka, o których mowa w art. 4 ustawy.

Dziewczęta otwarcie mówiły o pobycie w Placówce i otrzymywanej od kadry pomocy i wsparciu. Posiadały informacje o swoim pochodzeniu, znały swoją sytuację prawną, mogły utrzymywać kontakty osobiste i telefoniczne z członkami rodzin. Wychowanki znały swoje prawa i obowiązki, zapewniano im stabilne środowisko wychowawcze. Stwarzano także warunki do opieki nad ich dziećmi, kontynuowania nauki i podejmowania zatrudnienia. W rozmowie potwierdzały możliwość rozwoju zainteresowań, uzdolnień oraz zabawy i wypoczynku. W rozmowach z kadrą mogły wyrażać opinie w sprawach ich dotyczących.

Przygotowaniu do samodzielnego życia sprzyjały działania podejmowane w Placówce na co dzień. Respektowane było prawo do poszanowania tożsamości religijnej i kulturowej. Przestrzegano prawa do ochrony przed karaniem i poniżającym traktowaniem.

Wychowanki nie wnosiły zastrzeżeń w zakresie przestrzegania ich praw w Placówce, jak również potwierdziły informacje odnoszące się do standardów opieki i wychowania.

(dowód: akta kontroli str. 72-78)

W wyniku przeprowadzonej kontroli problemowej w trybie zwykłym we Wrocławskim Centrum Opieki i Wychowania, ul. Lekcyjna 29, 51-169 Wrocław Placówce Nr 4 przy ul. Kamieńskiego 253 we Wrocławiu nie stwierdzono nieprawidłowości.

POUCZENIE

Zastrzeżenia do wystąpienia pokontrolnego, w tym wystąpienia niezawierającego zaleceń pokontrolnych, składa się na zasadach określonych w art. 197d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jedn.: Dz. U. 2019, poz. 1111 ze zm.).

Proszę w terminie do dnia 31 marca 2020 roku powiadomić Wojewodę Dolnośląskiego o sposobie realizacji uwag przedstawionych w powyższym wystąpieniu pokontrolnym.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO
Danuta Zawilla
ZASTĘPCA DYREKTORA WYDZIAŁU
(kierownik jednostki kontrolującej)
Zdrowia i Polityki Społecznej

E. Marcił
.....
(członek zespołu inspektorów)

Grzegorz Rowański
.....
(członek zespołu inspektorów)